SARAJEVOGAS
Kantonalno javno komunalno preduzeće

SaGas
Eko projekat

PRAVILNIK

O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA KJKP SARAJEVOGAS D.O.O. SARAJEVO OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Sarajevo, novembar 2010

Na osnovu čl. 32, 47, 122. i 123. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine FBiH br. 39/03, 22/06 i 43/10), člana 35. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, br.23/04 i 38/06) i čl. 30. i 69. Statuta Kantonalnog javnog komunalnog Preduzeća za snabdijevanje prirodnim gasom “Sarajevogas“, d.o.o. Sarajevo, Nadzorni odbor na svojoj sjednici održanoj dana 24.11.2010. godine, donio je :

P R A V I L N I K
O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA KJKP SARAJEVOGAS D.O.O. SARAJEVO OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Pravilnikom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se mjere i aktivnosti na zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (u daljem tekstu zaštita i spašavanje) u Kantonalnom javnom komunalnom preduzeću za snabdijevanje prirodnim gasom “Sarajevogas“d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu Preduzeće) i to:

- **I.** Obaveze u pogledu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- **II.** Donošenje i usklađivanje planova zaštite o spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Preduzeću,
- **III.** Nadležnosti Nadzornog odbora,
- **IV.** Nadležnosti Uprave,
- **V.** Nadležnosti službe sigurnosti i zaštite,
- **VI.** Dužnosti uposlenika u oblasti zaštite i spašavanja,
- **VII.** Kordinacija djelovanja na poslovima zaštite i spašavanja u Preduzeću i sa organima i institucijama vlasti,
- **VIII.** Operativno komunikacijski centar,
- **IX.** Prostori i prostorije koje se štite od prirodnih i drugih nesreća,
- **X.** Edukacija i opremanje uposlenika,
- **XI.** Prelazne i završne odredbe.

Član 2.

Mjere zaštite i spašavanja predstavljaju organizirane radnje preventivne i operativne prirode koje se planiraju i provode u Preduzeću, a podrazumijevaju:

a) mjere zaštite i spašavanja u slučaju postojanja neposredne opasnosti od nastanka prirodnih i drugih nesreća (preventivne i zaštitne mjere),
b) mjere zaštite i spašavanja tokom trajanja prirodnih i drugih nesreća, i
c) mjere za ublažavanje i otklanjanje posljedica od prirodnih i drugih nesreća.

Član 3.

U zaštiti i spašavanju uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća, te osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća, od opasnosti i posljedica prirodnih i drugih nesreća provode se sljedeće aktivnosti:

a. Održavanje funkcionalnosti i sigurnosti gasnog sistema Kantona Sarajevo,
b. Sklanjanje uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća,
c. Evakuacija uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća, te osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća,
d. Zbrinjavanje ugroženih i stradalih uposlenika i osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća,
e. Zamračivanje objekata, gasnog sistema i vozila Preduzeća,
f. Zaštita i spašavanje od radioloških, hemijskih i bioloških sredstava uposlenika i osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća,
g. Zaštita i spašavanje od rušenja uposlenika i osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća,
h. Zaštita i spašavanje od djelovanja vode uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća, te osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća,
i. Zaštita i spašavanje od požara uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća, te osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća,
j. Zaštita uposlenika Preduzeća od neeksplodiranih ubojnih sredstava-NUS,
k. Pružanje prve pomoći uposlenicima i osobama koje se zateknu u prostorima Preduzeća,
l. Zaštita okoliša kao doprinos Preduzeća.

a. Održavanje funkcionalnosti i sigurnosti gasnog sistema Kantona Sarajevo

Održavanje funkcionalnosti i sigurnosti gasnog sistema Kantona Sarajevo se provodi kroz: nadzor, održavanje i upravljanje gasnim sistemom, te vršenje sanacija u slučaju poremećaja u funkcioniranju navedenog sistema, u skladu sa zakonskim, podzakonskim aktima, standardima, tehničkim pravilima, te važećim procedurama Preduzeća.

Svrha ove aktivnosti je održavanje funkcionalnosti gasnog sistema u cilju redovnog snabdjevanja Kantona Sarajevo prirodnim gasom, te otklanjanje opasnosti po ljude i imovinu u slučaju oštećenja pojedinih dijelova gasnog sistema.

b. Sklanjanje uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća

Sklanjanje uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća, te osoba koje se zateknu u prostorijama Preduzeća podrazumijeva korištenje zaštitnih objekata i zaklona pogodnih za zaštitu i sklanjanje od svih vidova opasnosti i velikih tehnoloških nesreća.

c. Evakuacija uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća, te osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća

Evakuacija, uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća i osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća, je mjera zaštite i spašavanja koja predstavlja plansko, organizirano i privremeno premještanje gore navedenog iz prostora i područja Preduzeća, za koja se procjenjuje da

mogu biti zahvaćena prirodnim i drugim nesrećama, odnosno iz prostora i područja Preduzeća zahvaćenih prirodnih i drugim nesrećama, na sigurna područja.

d. Zbrinjavanje ugroženih uposlenika i osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća

Radi zbrinjavanja ugroženih uposlenika i osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća, od prirodnih i drugih nesreća poduzimaju se hitne aktivnosti i mjere za smještaj, ishranu i osiguranje drugih prijeko potrebnih uvjeta, saglasno odredbama ovog Pravilnika i Plana zaštite i spašavanja.

e. Zamračivanje objekata, gasnog sistema i vozila Preduzeća

U ratu, a prema potrebi i u slučaju neposredne ratne opasnosti, kada prijete opasnosti od zračnih i drugih djelovanja tokom noći, provodi se zamračivanje dijelova gasnog sistema (GMRS-ovi), administrativnih objekata Preduzeća, te službenih vozila Preduzeća, u skladu s procjenom opasnosti od zračnih i drugih napada, te naredbom nadležnih organa.

f. Zaštita i spašavanje uposlenika i osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća od radioloških, hemijskih i bioloških sredstava

Radiološka, hemijska i biološka zaštita (u daljem tekstu: RHB zaštita) obuhvata mjere i postupke koji se organiziraju i provode radi sprječavanja, ublažavanja i otkanjanja posljedica od RHB djelovanja na **uposlenika i osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća** dobra Preduzeća u ratu, te ublažavanje i otklanjanje posljedica tehnoloških havarija .

g. Zaštita i spašavanje od rušenja uposlenika i osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća

Radi zaštite i spašavanja uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća, te osoba koje se zateknu u prostorijama Preduzeća iz ruševina koje mogu nastati uslijed potresa, odrona, klizanja tla, vodenih bujica ili drugih prirodnih i drugih nesreća, organiziraju se i provode odgovarajuće aktivnosti i mjere zaštite i spašavanja od rušenja koje obuhvataju: mjere, radnje i postupke; označavanje oštećenih i pomjerenih dijelova konstrukcija zgrada i objekata radi upozorenja na zarušavanja, odnosno naknadnog rušenja; učestvovanje u spašavanju zatrpanih, i poduzimanje mjera zdravstvenog zbrinjavanja, kao i izvlačenje materijalnih dobara; i druge mjere zaštite kojima se doprinosi zaštiti i spašavanju iz ruševina.

h. Zaštita i spašavanje od djelovanja vode uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća, te osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća

Zaštita i spašavanje od djelovanja vode je mjera zaštite i spašavanja uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća, te osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća od opasnosti izazvanih poplavama, vodenim bujicama i javljanjem podzemnih voda.
Zaštita i spašavanje od djelovanja vode podrazumjeva: izviđanje stanja objekata i postrojenja Preduzeća; premještanje osoba i materijalnih dobara iz objekta Preduzeća na sigurna područja u objektu ili van objekta i snabdijevanje uposlenika ugroženih poplavom.

i. Zaštita i spašavanje od požara uposlenika i materijalnih dobara Preduzeća, te osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća

Zaštita i spašavanje od požara obuhvata: pripremu i provođenje preventivnih mjera u svim poslovnim procesima Preduzeća u skladu sa „Pravilnikom o zaštiti od požara KJKP Sarajevogas d.o.o. Sarajevo“ i „Planom zaštite od požara KJKP Sarajevogas d.o.o. Sarajevo“.

j. Zaštita uposlenika Preduzeća od neeksplodiranih ubojnih sredstava-NUS

Zaštita uposlenika Preduzeća od neeksplodiranih ubojnih sredstava (u daljem tekstu: NUS-a) je mjera koja se sastoji u eventualnom pronalaženju, otkrivanju, obilježavanju, iskopavanju NUS-a na svim lokacijama objekata Preduzeća ili u toku radova na dijelovima gasnog sistema Kantona Sarajevo.
Uposlenici i druge osobe dužni su o otkrivenim NUS-a odmah obavijestiti najbliži centar za osmatranje i uzbunjivanje, službu civilne zaštite *(121)* ili najbližu policijsku upravu *(122),* a nekim vidljivim znakom obilježiti mjesto gdje se nalazi NUS i, po mogućnosti, to mjesto osigurati dok ne dođu ovlaštene osobe.

k. Pružanje prve pomoći uposlenicima Preduzeća i osobama koje se zateknu u prostorima Preduzeća

Prva pomoć obuhvata: preventivnu zaštitu koju čine protivepidemijske i higijenske mjere zaštite uposlenika Preduzeća i osoba koje se zateknu u prostorima Preduzeća, operativnu zaštitu koja se sastoji od pružanja prve pomoći standardnim i priručnim sredstvima na licu mjesta i organizovanje transporta do najbliže zdravstvene ustanove

l. Zaštita okoliša

Zaštita okoliša je mjera koja se sastoji u sprječavanju nastanka štetnih posljedica od uništavanja i zagađivanja okoliša i u otklanjanju posljedica nastalih usljed:

- tehničko-tehnoloških havarija na postrojenjima Preduzeća, kao i drugih nesreća i katastrofa čije posljedice mogu ugroziti okoliš, a naročito prirodne resurse;
- ispuštanja toksičnih i štetnih hemijskih i drugih materija u okoliš iz postrojenja Preduzeća, motornih vozila Preduzeća u količinama koje uzrokuju emisione koncentracije u vodi, zraku i tlu iznad maksimalno dozvoljenih vrijednosti;
- odlaganja komunalnog, industrijsko-tehnološkog i drugog čvrstog i tečnog otpada Preduzeća.

I. OBAVEZE U POGLEDU ZAŠTITE I SPAŠAVANJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Član 4

Zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Preduzeću provode uposlenici u skladu sa Planom zaštite i spašavanja i u okviru svojih prava i dužnosti.

II. DONOŠENJE I USKLAĐIVANJE PLANA ZAŠTITE O SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA U PREDUZEĆU

Član 5.

Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Preduzeća se donosi za gasni sistem Kantona Sarajevo i svaki administrativno tehnički objekat Preduzeća, na osnovu programa i procjene ugroženosti.

Plan iz stava 1. ovog člana se usklađuje sa planovima nadležnih općina i Kantona Sarajevo.

III. NADLEŽNOSTI NADZORNOG ODBORA

Član 6.

Nadzorni odbor je nadležan za:

- donošenje Pravilnika o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara KJKP Sarajevogas d.o.o. Sarajevo.

IV. NADLEŽNOSTI UPRAVE

Član 7.

Uprava je nadležna za:

- organizovanje i praćenje primjene propisa iz oblasti zaštite i spašavanja,
- donošenje Planova zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- primjenu pravnih propisa, opštih akata, kao i preduzimanje potrebnih mjera u skladu sa propisima i opštim aktima u oblasti zaštite i spašavanja,
- provođenje rješenja organa i institucija nadležnih za kontrolu provođenja mjera i propisa iz oblasti zaštite i spašavanja,
- organizovanje Jednice za zaštitu i spašavanje,
- osiguravanje materijalno tehničkih sredstava za provođenje planova, te sredstava za provođenje aktivnosti iz ove oblasti.

V. NADLEŽNOSTI SLUŽBE SIGURNOSTI I ZAŠTITE

Član 8.

Služba sigurnosti i zaštite je nadležna za:

- organizovanje provođenja poslova iz oblasti zaštite i spašavanja,
- pripremu i razrađivanje Planova zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- oganizovanje edukacije i obuku iz oblasti zaštite i spašavanja,
- primjenu pravnih propisa, opštih akata, kao i preduzimanje potrebnih mjera u skladu sa propisima i opštim aktima u oblasti zaštite i spašavanja,
- provođenje rješenja organa i institucija nadležnih za kontrolu provođenja mjera i propisa iz oblasti zaštite i spašavanja,

VI. DUŽNOSTI UPOSLENIKA U OBLASTI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Član 9.

Svi uposlenici Preduzeća dužni su provoditi ličnu zaštitu, pružati pomoć i spašavati ljudske živote, materijalna i druga dobra na osnovu zakonskih propisa i akata, svijesti i savjesti u Preduzeću, a u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima.

Član 10.

Posebno mjesto, u smislu odredbi ovog Pravilnika, imaju uposlenici raspoređeni u Jedinici za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara Preduzeća od prirodnih i drugih nesreća, a koji

su dužni postupati u skladu sa „Planom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća KJKP „Sarajevogas“, d.o.o.Sarajevo“.

Član 11.

Uposlenici Preduzeća imaju pravo i dužnost da budu obučeni i učestvuju u akcijama civilne zaštite u skladu sa svojim profesionalnim i zdravstvenim mogućnostima, da daju prijedloge i mišljenja za njihovo provođenje i unapređenje i da svojim radom doprinesu ukupnoj sigurnosti uposlenika i materijalnih dobara, kako bi se eventualne prirodne i druge nesreće otklonile ili ublažile.

Zaštita i spašavanje ljudi ima prioritet u odnosu na zaštitu materijalnih dobara u poslovima zaštite i spašavanja u Preduzeću.

VII. KORDINACIJA DJELOVANJA NA POSLOVIMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U PREDUZEĆU I SA ORGANIMA I INSTITUCIJAMA VLASTI

Član 12.

Za poslove koordinacije djelovanja na poslovima zaštite i spašavanja u Preduzeću nadležna Služba sigurnosti i zaštite.

Koordinicija iz stava 1. ovog člana se ostvaruje sa općinskim štabovima civilne zaštite, Kantonalnom upravom civilne zaštite Kantona Sarajevo, Federalnom upravom civilne zaštite i Ministarstvom sigurnosti Bosne i Hercegovine, te sa drugim institucijama, organima i službama nadležnim za poslove zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

VIII. OPERATIVNO KOMUNIKACIJSKI CENTAR

Član 13.

Na nivou Preduzeća postoje formirani operativno komunikacijski centri, i to:

- **Nadzorni centar** koji je zadužen za prikupljanje i davanje informacija sigurnosnog stanja objekata Preduzeća, te
- **Dispečerski centar** koji je zadužen za prikupljanje i davanje informacija funkcionalnog i sigurnosnog stanja Gasnog sistema Kantona Sarajevo.

IX. PROSTORI I PROSTORIJE KOJE SE ŠTITE OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Član 14.

Na osnovu procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća prostori i prostorije koje se štite od prirodnih i drugih nesreća su:

- **svi administrativno-tehnički objekti KJKP Sarajevogas d.o.o.** (zaštita i spašavanje se prvenstveno provodi kroz angažman vlastitih resursa Preduzeća, uz obavještavanje/uključivanje subjekata civilne zaštite i javne sigurnosti Kantona Sarajevo, Federacije BiH i Države BiH, te drugih subjekata nadležnih za provođenje poslova vezanih za ovu oblast),

- **dijelovi gasnog sistema Kantona Sarajevo** (zaštita i spašavanje se prvenstveno provodi kroz obavještavanje/uključivanje subjekata civilne zaštite i javne sigurnosti Kantona Sarajevo, Federacije BiH i Države BiH, te drugih subjekata nadležnih za provođenje poslova vezanih za ovu oblast, uz uključenje i angažman vlastitih resursa Preduzeća)

X. EDUKACIJA I OPREMANJE UPOSLENIKA

Član 15.

U okviru obrazovanja i opremanja uposlenika Preduzeća iz oblasti zaštite i spašavanja, potrebno je adekvatno educirati i opremiti zaposlenike za aktivnosti i mjere u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16.

Uprava Preduzeća je, u roku od 90 dana, od dana na stupanja na snagu ovog Pravilnika dužna, donijeti Planove iz člana 6. ovog Pravilnika.

Član 17.

Preduzeće će u saradnji sa nadležnim državnim i drugim organima osigurati blagovremeno izvještavanje i po potrebi upozoravanje građana o opasnostima koje se javljaju na gasnom sistemu Kantona Sarajevo.

Član 18.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Član 19.

Tumačenje odredbi ovog Pravilnika daje Nadzorni odbor Preduzeća.

Član 20.

U cilju bolje dostupnosti i upoznavanja uposlenika sa odredbama ovog Pravilnika isti će se objaviti na Intranet mreži preduzeća - na Listi „Važeći normativni akti".

Član 21.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Preduzeća.

Broj : 2882 /10

Sarajevo, 16.12. 2010.

PREDSJEDNIK NADZORNOG ODBORA

Osman Džamalija, dipl. pravnik